

## **ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ "АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВІКОВОЇ АНАТОМІЇ ТА ЕМБРІОТОПОГРАФІЇ" (Чернівці, 12-13 травня 2006 року)**

---

Конференція з нагоди 70-річчя від дня народження професора В.М.Круцяка відбулася на базі Буковинського державного медичного університету. Організаційний комітет, очолюваний ректором університету, членом-кореспондентом АПН України професором В.П.Пішаком та Президентом Наукового товариства АГЕТ України, членом-кореспондентом АМН України професором Ю.Б.Чайковським, провів велику роботу з підготовки наукового форуму. Тези доповідей опубліковані в другому номері фахового видання "Клінічна анатомія та оперативна хірургія" за 2006 рік. Безпосередню участь у конференції взяло 67 науковців, з них 25 докторів наук і 42 доценти, кандидати наук, аспіранти та здобувачі з Києва, Вінниці, Дніпропетровська, Запоріжжя, Івано-Франківська, Тернополя, Харкова, Хмельницького, Чернівців, Львова, Ужгорода, Кишинєва (Молдова), Мінська та Гродно (Білорусь).

На пленарному засіданні з вітальним словом до учасників конференції звернулися перший проректор Буковинського медуніверситету професор М.Ю.Коломоєць та віце-президент Наукового товариства АГЕТ України, член-кореспондент АПН України, професор І.І.Бобрик (Київ). Про життєвий шлях Заслуженого діяча науки і техніки України, завідувача кафедри анатомії людини Буковинського медуніверситету професора Круцяка Володимира Миколайовича доповів професор Б.Г.Макар (Чернівці). У доповіді професора Ю.Т.Ахтемійчука (Чернівці) висвітлено розвиток анатомічних досліджень в роботах В.М.Круцяка та його наукової школи.

Своїми спогадами і враженнями про співпрацю з Володимиром Миколайовичем поділилися професор І.І.Бобрик (Київ), професор Б.О.Мільков (Чернівці), професор П.Й.Лобко (Мінськ), професор Б.В.Шутка (Івано-Франківськ), професор І.Ю.Полянський (Чернівці), професор Я.І.Федонюк (Тернопіль), професор А.М.Сокол (Чернівці), професор Г.М.Топоров

(Харків), професор Н.М.Соловйова (Чернівці), професор Л.І.Хананасєв (Івано-Франківськ), професор Г.Я.Костюк (Вінниця), професор М.В.Шаплавський (Чернівці), професор В.О.Ольховський (Харків), доцент А.М.Синицька (Київ), доцент Т.Ф.Росола (Ужгород), кандидат медичних наук Ю.Я.Войтів (Ст. Самбір). Перед учасниками пленарного засідання виступила з промовою дружина В.М.Круцяка доцент М.Д.Качур. Зі щемом у серці учасники конференції прослухали пісню у виконанні доньки вченого Оксани Круцяк. Після засідання учасники форуму відвідали могилу професора В.М.Круцяка, де покладанням квітів та хвилиною мовчання вшанували світлу пам'ять Володимира Миколайовича.

Наукова програма конференції включала два основні напрямки: 1) проблеми вікової морфології; 2) теоретичні та клінічні аспекти ембріотопографії.

Професор Г.Я.Костюк (Вінниця) ознайомив учасників конференції з результатами вивчення гострого панкреатиту за умов єдиної нирки. Констатовано, що експериментальні тварини без лікування з однією ниркою та моделюванням тяжкої форми гострого панкреатиту живуть до 16 годин, при застосуванні консервативної терапії – до 42 годин. Тварини гинуть від генералізації гнійно-запального процесу в підшлунковій залозі та нирці.

У доповіді доцента Л.Я.Федонюк (Чернівці) "Патоморфологія клапанів серця при жировій дистрофії" зазначено, що серед пошкоджених жировою дистрофією клапанів переважають випадки, які можна кваліфікувати як прояв кальцинуючої хвороби серця.

Професор М.В.Шаплавський (Чернівці) доповів про результати дослідження адаптаційного механізму викривлення капілярів. Викривлення мікросудин є умовою збільшення швидкості мікроциркуляції, а не наслідком такого збільшення.



*Учасники конференції з чл.-кор. АПН України І.І.Бобриком (у першому ряду четвертий справа) та*

*чл.-кор. АМН Білорусі П.Й.Лобко (у першому ряду п'ятий справа)*

Робота професора Р.П.Піскун та ін. (Вінниця), яку доповіла Т.І.Шевчук, присвячена холестериновій гіпотезі старіння. В результаті експериментально-морфологічного дослідження автори дійшли висновку, що в міокарді і корі головного мозку при екзогенному холестериновому навантаженні організму виникають явища ішемії, дистрофії, некробіозу, некрозу та склерозу.

У доповіді д. мед. н. З.З.Масної (Львів) наведені три фізіологічні варіанти прорізування зуба, встановлені на підставі аналізу рентгенограм щелепно-лицевої ділянки дітей періоду змінного прикусу: 1) з паралельним перебігом резорбції кісткової пластинки зубної комірки та коренів молочних зубів; 2) із затримкою резорбції коренів молочних зубів; 3) із затримкою резорбції кісткової пластинки.

Доповідь доцента М.Г.Федосенка та ін. (Київ) присвячена морфологічному обґрунтуванню метастазування раку шлунка. За посередництва лімфатичних судин серозного покриву встановлюються найкоротші анатомічні зв'язки не тільки між лімфатичними системами шлунка, дванадцятипалої кишки і печінки, висхідної і поперечної ободових кишок, але й підшлункової залози та заднього середостіння.

У виступі професора Ю.Л.Поповича (Івано-Франківськ) наведені результати вивчення клітинного складу власної пластинки слизової оболонки червоподібного відростка. Зазначено, що в процесі постнатального періоду онтогенезу в розвитку лімфоїдної тканини власної пластинки слизової оболонки можна виділити період дозрівання (від новонародженості до підліткового віку) та період інволютивних змін (від підліткового до літнього і старечого віку).

Результати дослідження кровоносного русла статевого члена доповів професор Є.С.Околоулак (Гродно). Визначено, що пластична перебудова кровоносних структур прутня характеризується закономірною періодизацією: 1) формування (14-16 років); 2) продуктивний період (21-35 років); 3) період відносної стабільності (36-55 років); 4) інволюція (після 55 років).

Кардіометричні показники при ураженні серця токсинами блідої поганки наведені в роботі професора М.С.Гнатюка (Тернопіль). При цьому стані виникають: дилатація камер серця, істотне зниження резервних об'ємів його шлуночків, дистрофічні, некробіотичні та інфільтративні процеси, виражені судинні розлади. Пе-

ребудова серця має диспропорційний та незбалансований характер.

Старший науковий співробітник Л.А.Сарафінюк (Вінниця) ознайомила учасників форуму з результатами дослідження соматотипологічних особливостей параметрів центральної гемодинаміки у підлітків Подільського регіону України. Здебільшого статистично значимі гендерні відмінності підлітків однакового соматотипу або тенденція до вищого рівня показників центральної гемодинаміки виявлені у хлопчиків. Виняток становлять тенденції до збільшення у дівчат показника хвилинного об'єму крові в ектомезоморфів та показника серцевого індексу в мезо-, екто- та ектомезоморфів.

Про застосування лектину зародків пшениці для визначення реактивних змін тіл нейронів у центральній нервовій системі при демієлінізації доповіла д. мед. н. Н.О.Мельник (Київ). Виявлені деструктивні зміни тіл нейронів, які визначалися за змінами контуру тіла нейрона та його ядра, за інтенсивністю забарвлення та особливостей розміщення хроматофільної речовини.

Доцент Т.В.Хмара (Чернівці) у своїй доповіді висвітлила морфологічні передумови можливого виникнення природжених вад чоловічих статевих органів.

Лектиногістохімічним особливостям ембріотопографічних перетворень загруднинної залози людини присвячена доповідь доцента І.Ю.Олійника (Чернівці).

У виступі д.мед.н. В.В.Власова (Хмельницький) наведені особливості будови стінок носової порожнини у плодів людини.

Доцент Р.Є.Булик (Чернівці) ознайомив учасників конференції з результатами власних досліджень ембріотопографії шишкоподібної залози.

У доповіді професора В.О.Козлова (Дніпропетровськ) висвітлені закономірності внутрішньоутробного розвитку кишечника людини.

Робота доцента О.М.Слободяна (Чернівці) присвячена топографо-анатомічним взаємовідношенням екстраорганичних судин та голівки підшлункової залози в плодovому періоді онтогенезу.

Доцент М.П.Кавун (Чернівці) узагальнила особливості кровопостачання твердої мозкової оболонки в ранньому періоді онтогенезу людини.

Результати вивчення ембріотопографічних особливостей органів та структур прозвучали в доповідях аспірантів та здобувачів Буковинського

медуніверситету: Н.І.Гаїни (товста кишка), В.М.Георгіци (пахвинна ділянка), В.В.Кривецького (вени хребта), К.І.Яковець (бічні стінки носа), Н.М.Гузик (ротова ділянка), В.Ф.Марчука (яєчники), Ю.В.Товкача (стравохідно-шлунковий перехід), О.Ф.Марчука (стравохід), М.М.Вацика (печінкові вени), П.М.Скорейка (яєчкові вени), А.Й.Заволович (гастродуоденальний перехід), С.О.Лісничка (мисково-сечовідний сегмент), О.В.Цигикала (сфінктери жовчних шляхів).

Учасники конференції з цікавістю поставилися до розробки тривимірних комп'ютерних моделей тіла і внутрішніх органів людини, висвітленої в доповіді аспіранта Харківського медуніверситету Р.С.Ворощука (науковий керівник – професор М.П.Бурих). Дані зображення і

тривимірні моделі рекомендується використовувати як в наукових анатомічних дослідженнях, так і в навчальному процесі.

На заключному пленарному засіданні ухвалена резолюція конференції, підбиті підсумки наукових досліджень з проблем вікової анатомії та ембріотопографії.

У вільний час учасники конференції відвідали кафедри морфологічного профілю, музею історії медицини Буковини, ознайомилися з визначними пам'ятками м. Чернівці, м. Хотин та Карпатських гір.

Вчені України, Білорусі та Молдови щиро подякували організаторам та співробітникам Буковинського медуніверситету за змістовну та цікаву наукову конференцію.

**Ю.Т.Ахтемійчук, Б.Г.Макар,  
О.М.Слободян, О.В.Цигикало**

---

**РЕЗОЛЮЦІЯ  
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ  
"АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВІКОВОЇ АНАТОМІЇ ТА  
ЕМБРІОТОПОГРАФІЇ"  
(Чернівці, 12-13 травня 2006 року)**

---

Наукові дослідження анатомів, гістологів, ембріологів і топографоанатомів зумовлені запитами практичної медицини. Нові наукові напрямки в медичній галузі потребують їх глибокого анатомічного обґрунтування. Нині набувають всебічного розвитку мікрохірургічна анатомія як основа мікрохірургії. Утверджуються нові методи анатомічного дослідження як секційного матеріалу, так і живого організму. Чимало актуальних проблем вікової анатомії та ембріотопографії потребують подальшої наукової розробки: індивідуальна анатомічна мінливість, анатомічні варіанти органів і тканин, ембріотопографічні взаємовідношення судин і нервів у стінках внутрішніх органів, вікові закономірності пренатального періоду онтогенезу, ана-

томічне обґрунтування мікрохірургічних втручань та малоінвазивних маніпуляцій.

Учасники Всеукраїнської наукової конференції "Актуальні питання вікової анатомії та ембріотопографії" вважають перспективними такі напрямки анатомічних досліджень:

1. Вивчення індивідуальної анатомічної мінливості та варіантів будови органів і тканин в онтогенезі.
2. Становлення ембріотопографічних взаємовідношень анатомічних структур у стінках порожнистих і в товщі паренхіматозних органів.
3. Визначення закономірностей перебудови органів і систем за умов шкідливого впливу екзогенних чинників.